Przedpłata wraz z przesełką pocztową wynosi 5 zł. a. w. rocznie

ZWIĄZEK.

REDAKCYA i Administracya we Lwowie przy placu Maryackim l. 9.

Pismo dwutygodniowe.

Organ Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

Wychodzi 8. i 22. każdego miesiąca w objętości arkusza.

Nr. 4. Dnia 22. Lutego 1888. XV. rocznik.

Nowela egzekucyjna*)

z dnia 10. czerwca 1887. nr. 74. Dz. u. p.

Wstęp.

Ustawa niniejsza zawdzięcza swoje powstanie usiłowaniom dążącym do tego, aby przed wprowadzeniem nowéj procedury cywilnéj, która zapewne nie tak rychło przyjdzie na porządek dzienny pracy prawodawczéj, wydać bez zmiany zasad obowiązującego postępowania egzekucyjnego takie przepisy ustawowe, któreby zdołały powstrzymać zupełną ruinę egzekwowanych dłużników i zapobiedz marnowaniu nieruchomości przy egzekucyjnych licytacyach.

Dotyczy ona zatem egzekucyi na ruchomości i na nieruchomości, a ma na celu ograniczenie egzekucyi mobilarnéj do takich granic, aby pozostawić egzekutowi możność dalszéj egzystencyi — co zaś do egzekucyi na nieruchomości, ma zapobiedz trwonieniu majątku egzekuta w drodze urzędowej.

Nie da się niczém zaprzeczyć, że ustawą tą uczyniony został ważny krok na drodze reformy prawa egzekucyjnego w duchu pojęć postępowych i humanitarnych. Jest bowiem obowiązkiem społeczeństwa chronić pojedyncze jednostki od zupełnego upadku, jeżeli nie ze względu na egzekwowanego i jego rodzinę, to ze względu na interes publiczny, który cierpi na tém, jeżeli komuś odbiera się wszelka możność dalszej egzystencyi. Takie wyzute ze wszystkiego jednostki, bardziéj jeszcze rodziny, stają się ciężarem ogółu, a balast ten co raz bardziej daje się uczuwać społeczeństwu. Prawo powinno przeto ochraniać dłużnika o tyle, aby nie został on pozbawiony wszelkich środków do wydostania się z chwilowej niewoli ekonomicznéj i nie stracił możności dalszego zarobkowania, a tem samem mógł zachować swą pozycyę socyalną. Kierując się tą myślą należało nadać egzekucyi pewną ostateczną granicę, co w następstwie może i tę korzyść przynieść, że z jednej strony utrudni nieco zaciąganie kredytu tym, którzy go nadużywali, a z drugiej strony powstrzyma lekkomyślne udzielanie kredytu.

W tym duchu motywowany wniosek był powodem wniesienia przez Rząd projektu w mowie będącej ustawy.

Wniosek ten brzmiał:

„Wzywa się c. k. Rząd, aby jak najspieszniej przedłożył projekt ustawy, któraby zmieniła odpowiednio do obecnych czasów postępowanie egzekucyjne, w szczególności w tym kierunku, aby można zapobiedz pozbywaniu za bezcen realności i aby prawo egzekwowania ruchomości doznało ograniczenia zgodnie z zasadami ludzkości i ekonomii“.

Rząd pospieszył zadość uczynić tym życzeniom i przedłożył Radzie państwa projekt ustawy.

Komisya prawnicza, mając sobie poruczone zbadanie tego projektu i sprawozdanie, nie zapoznała, iż obowiązujące dotychczas przepisy ustawy nie wystarczają do zapewnienia postępowania z dłużnikiem, odpowiedniego zasadom ludzkości i niedopuszczającego całkowitego zniszczenia jego gospodarczej egzystencyi, ani też nie wystarczają do zapobieżenia pozbywaniu za bezcen egzekwowanych przedmiotów, co szczególnie przy nieruchomościach daje się czuć dotkliwie.

Chociaż te zasady znajdą właściwe sobie miejsce w nowej procedurze cywilnéj, to jednak zdaniem komisyi Izby poselskiej obecne położenie ekonomiczne

*) Nowelę tę zamieszczamy wraz z objaśnieniami i z dodaniem komentarzy, wskutek uchwały powziętéj przez XIII. Walne Zgromadzenie Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

wymaga koniecznie środków zaradczych i że nie należy się spuszczać na wielkie dzieło reformy procedury cywilnéj i postępowania egzekucyjnego, ale raczej w oczekiwaniu tejże działać we wskazanym kierunku, nie zmieniając jednak zasadniczo podstaw dotychczasowego prawa egzekucyjnego.

Ponieważ projekt rządowy tym wymogom odpowiadał, a zarazem zawierał przepisy, które także w zasadniczéj reformie postępowania egzekucyjnego umieścić się dadzą i które także w innych europejskich państwach obowiązują, przeto komisya prawnicza uchwaliła jednogłośnie: przejść do debaty specyalnéj i poddać pojedyńcze przepisy szczegółowéj dyskusyi.

Obrady te komisyi prawniczéj doprowadziły do pewnych zmian w projekcie rządowym i do przedłożenia projektu pełnéj Izbie, która przyjęła całą ustawę według wniosku komisyi z poprawką do §. 2.

W skutek zmian i dodatków Izby Panów musiał projekt wrócić do Izby poselskiéj, gdzie po przychylnem sprawozdaniu komisyi prawniczej został na posiedzeniu dnia 26. maja 1887. przyjęty.

Tak uchwalona ustawa otrzymała sankcyą cesarską na dniu 10. czerwca 1887. i ogłoszoną została w części XXVIII. Dziennika ustaw państwa na dniu 17. czerwca 1887. pod nr. 74. pod tytułem: *„Ustawa z dnia 10. czerwca 1887. zmieniająca, a względnie uzupełniająca niektóre przepisy postępowania egzekucyjnego przy ściąganiu roszczeń pieniężnych"*.

Gdy ustawa sama żadnego terminu co do nabycia mocy obowiązującéj nie zawiera, przeto zaczęła obowiązywać z dniem 45 po dniu ogłoszenia t. j. z dniem 1. sierpnia 1887.

Ustawa ta jest natchnięta zasadami humanitarnemi i względami na dobro społeczne, a wobec ustawy z dnia 16. marca 1884. nr. 35. Dz. u. p. o przymusie wyjawienia swego majątku przez dłużnika, jest wprost konieczną ochroną dłużnika przeciw zupełnemu ogołoceniu go z wszelkich zasobów. Jakie zresztą idee przewodniczyły ustawodawcom przy uchwaleniu téj ustawy, wypowiada sprawozdanie komisyi prawniczéj Izby Panów następnemi słowy: „Nie da się zaprzeczyć, że ustawa ta nie zgadza się z przepisami ani materyalnego, ani formalnego dotychczasowego prawa austryackiego, że nie da się usprawiedliwić względami słuszności dla dłużnika, lecz tylko względami publicznymi. Jedynie tylko idea, aby dłużnika utrzymać w możności zarobkowania, nawet gdy z własnéj winy popadnie w egzekucyę, aby powstrzymać marnowanie nieruchomości, a tem samem zbyteczne obniżenie cen realności i zapobiedz niezdrowym gospodarczo-społecznym stosunkom, jedynie tylko ta idea może usprawiedliwić niniejszą ustawę".

Nie można zatem podzielać obaw, wyrażonych na ostatniem Walnem Zgromadzeniu delegatów Związku, jakoby ustawa ta była nadzwyczaj niekorzystną dla rozwoju Towarzystw zaliczkowych, przez utrudnienie ściągania pożyczek; — owszem — Towarzystwa nasze, których zadaniem jest ekonomiczne podniesienie społeczeństwa, powinny widzieć w tej ustawie pożądany hamulec dla zbyt łatwego udzielania kredytu, i pożądaną ochronę dłużnika od zbytecznéj surowości prawa. Nie da się jednak zaprzeczyć, że jak każda zasada prawna, w przeprowadzeniu swojem musi mieć obok dodatnich skutków, także ujemne następstwa, tak i sprawiedliwa zasada ochrony dłużnika przed zupełnem wywłaszczeniem, będąca przewodnią myślą téj ustawy, sprowadzi zapewne nieraz w zastosowaniu praktycznem, i takie konsekwencye, które dla normalnego rozwoju stosunków kredytowych wcale nie są pożądane. Mianowicie co do egzekucyi przeciw właścicielom realności wiejskich zawiera nowa ustawa takie przepisy, które tę egzekucyę w wielu wypadkach bardzo mogą utrudnić.

Dodatnie skutki tej ustawy powinny zapewne przeważyć nad ujemnemi jej następstwami. Jak zniesienie aresztu osobistego dłużnika za zobowiązania wekslowe, jak ustawa o nieważności weksli przez osoby nie umiejące pisać wystawionych, a nie legalizowanych, jak ustawy o lichwie, — tak i nowela egzekucyjna z r. 1887. zmierza do zasłonięcia ludności pracującej przed zbyt wielkim uciskiem ze strony kapitału.

Nie wszystkie jednak w tej noweli obrane środki są praktyczne i do celu prowadzące.

Przejdźmy zatem w streszczeniu główne przepisy ustawy, zanim podamy jéj dosłowny tekst z wyjaśnieniem

Dwa główne działy zawiera ustawa, mianowicie:

I. O egzekucyi na ruchomości.

II. O egzekucyi na nieruchomości.

I. Co do ruchomości wymienia nowela egzekucyjna cały szereg przedmiotów, które wyłącza z pod egzekucyi. Są to mianowicie rzeczy niezbędne dla dłużnika i jego rodziny, jak odzież, pościel, bielizna, sprzęty domowe i kuchenne, żywność i opał na dwa tygodnie, krowa lub dwie kozy, albo trzy owce, z zapasem żywności na dwa tygodnie; u osób należących do tak zwanej inteligencyi, wyjęte są także przedmioty do pełnienia służby lub wykonywania zawodu potrzebne, oraz ubiór przyzwoity; u rzemieślników są wyjęte narzędzia; u aptekarzy wyjęte są sprzęty i zapasy do prowadzenia apteki niezbędne; wreszcie wyjmuje ustawa z pod egzekucyi przedmioty służbie bożéj poświęcone, oraz przedmioty mające szczegól-

niejszą wartość tylko dla osoby dłużnika jak: pierścień ślubny, obrazy familijne, książki kościelne lub szkolne, ordery i odznaki honorowe.

Otóż nie ulega wątpliwości, że w obec powszechnéj w kraju biedy między włościanami i rękodzielnikami, bardzo często znaleść się może egzekucyę prowadzące Towarzystwo w tem położeniu, że wszystkie ruchomości w domu dłużnika znalezione, będą od egzekucyi wyjęte.

Nadto wyjętem jest od egzekucyi mobilarnéj tak zwany inwentarz gospodarski, t. j. zboże, drzewo, pasza dla bydła, narzędzia gospodarskie, sprzęty i bydło, które znajdują się w pewnej realności i są potrzebne do prowadzenia gospodarstwa.

Te przedmioty nie mogą być odrębnie od realności zagrabione i licytowane, lecz należy je razem z realnością licytować.

Otóż te postanowienia o inwentarzu gospodarskim, które jakkolwiek i dawniéj obowiązywały, to jednak nie zbyt ściśle były przestrzegane, teraz przez ponowne ogłoszenie ich w noweli egzekucyjnéj, i to w związku z przepisami o wyjęciu z pod egzekucyi odzieży, pościeli, żywności na dwa tygodnie i t. d., ten będą mieć skutek, że wyjątkowo tylko w zagrodzie włościańskiéj lub małomieszczańskiéj znajdą się takie przedmioty, które możnaby egzekwować na rzecz Towarzystwa zaliczkowego.

Donioslość przeto tej ustawy jest nie mała dla instytucyi naszych, które daleko oględniéj będą musiały postępować, aniżeli dotąd może postępowały, przy udzielaniu kredytu włościanom i małomieszczanom.

I tu właśnie, zdaniem naszem, ustawa chybia celu, niedozwalając egzekwować wszystkiego, co tylko do gospodarstwa jest przeznaczone, inaczéj, jak razem z realnością; to utrudnienie bowiem wpłynąć musi na zmniejszenie kredytu włościan i małomieszczan-rolników, zatem niejednokrotnie to ograniczenie kredytu być może dla nich bardzo dotkliwe, zwłaszcza dla tych, którzy małe mając posiadłości nie posiadają innych przedmiotów ruchomych, oprócz takich, które są od egzekucyi wyjęte. W obec takich właścicieli mobilarna egzekucya będzie wręcz niemożliwą, zatem i kredyt ich musi doznać ograniczenia.

II. Co do nieruchomości, która według noweli ma być oszacowana i licytowana razem z inwentarzem, wprowadza nowela dotąd nieznany w prawie austryackiem środek ochrony dłużnika przed wywłaszczeniem za bezcen, a mianowicie wprowadza podkup (Ueberbot), który może być zastosowany wtedy, jeżeli cena licytacyjna $^2/_3$ części wartości szacunkowéj nie dosięga.

Cena jako podkup ofiarowana musi być o $^1/_4$ część wyższa od ceny licytacyjnéj już uzyskanéj; podkupujący winien zobowiązać się do dopełnienia warunków licytacyi, i $^1/_4$ część ofiarowanéj przez siebie ceny jako wadyum złożyć.

Termin do wniesienia podkupu oznaczony jest na dni 14 od dokonanéj licytacyi.

Oferta taka cofniętą być nie może. Sąd, jeżeli orzekł, iż podkup przyjmuje, rozpisuje nowy termin licytacyjny, a jeżeli przy nowym terminie nikt nie ofiaruje więcéj, jak podkup wynosi, przyznaną będzie realność podkupującemu na własność.

Wolno także dłużnikowi egzekwowanemu żądać unieważnienia licytacyi, jeżeli cena licytacyjna $^1/_3$ części wartości dóbr nie dosięga, a licytacya do skutku przeprowadzona spowodowałaby ruinę dłużnika.

Postanowienia powyższe, tak co do podkupu, jak co do prawa dłużnika domagania się zniesienia licytacyi z powodu zbyt niskiéj ceny licytacyjnéj, są zdaniem naszem dobrze obmyślane, lecz w praktycznem wykonaniu podkup będzie zapewne mniej często zgłaszany, aniżeliby to było pożądane, a to z powodu utrudniających licytacyjną sprzedaż przepisów o inwentarzu gospodarczym.

Inwentarz ten bowiem, mający stanowić część składową realności, z nią razem oszacowany i licytowany, będzie narażony na zniszczenie przez dłużnika, który będąc w tak przykrem położeniu, chwyta się wszelkich środków, przedłużających jego egzystencyę, a zatem inwentarz ów zbyt forsownem zużywaniem niweczy, lub nawet po prostu wyprzedaje, a nabywca licytacyjny, obejmując realność, nie znajdzie zapewne owego inwentarza w tej ilości i jakości, jak akt szacunkowy wykazuje.

Otóż ustawa nie obmyśliła środków, któremi możnaby zabezpieczyć licytacyjnego nabywcę, że ów inwentarz będzie mu oddany w takim stanie, w jakim istniał podczas aktu detaksacyi. Dopiero po dokonaniu licytacyi może nabywca licytacyjny żądać sekwestracyi (§. 17. ustawy), a zanim dojdzie postępowanie licytacyjne aż do tego stadyum, dłużnik nierzetelny ma dość czasu, aby się uprzątnął z inwentarzem, a nawet dłużnik rzetelny, lecz egzekucyami prześladowany, przez sam sposób gospodarki, w takich stosunkach z konieczności wadliwy, doprowadzi zazwyczaj do zdeprecyonowania i uszczuplenia inwentarza.

Jakże więc nabywca licytacyjny ma ofiarować za inwentarz gospodarczy odpowiednią cenę kupna, skoro nie ma żadnéj gwarancyi, w jakim stanie ten inwentarz odbierze?

Rachunki stowarzyszeń zaliczkowych

Tow. zaliczkowe w	Stan bierny																			
	Stan [illegible] z końcem miesiąca		Wkładki oszczędności								Pożyczki zaciągnięte								Saldo rachunku Banku krajowego	
			Stan na początku miesiąca		Włożono w ciągu miesiąca		Wyjęto w ciągu miesiąca		Stan z końcem miesiąca		Stan na początku miesiąca		Zaciągnięte w ciągu miesiąca		Spłacone w ciągu miesiąca		Stan z końcem miesiąca			
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
Bołszowcach K. z	5538	03	7085	.	1303	.	851	33	7536	67	4200	.	600	.	900	.	3900			
Cieszanowie	26260	49	52042	84	1169	49	2728	44	50483	89	12800		6100	.	4000	.	14900		474	62
Dąbrowej	92970	10		.	.	.	.	.	.	.	172969	03	16976	65	12477	61	177468	07	997	32
Dobromilu	21685	53	30251	49	471	70	500	82	30222	37				.		.			8 5	26
Drohobyczu	32644	55	94328	72	6363	95	4931	74	95760	93	6400			.		.	6100		437	13
Glinianach	81882	61	96288	30	3413	14	8768	46	95932	9[illegible]	42680	96	23260	.	24033	24	41907	72	1097	84
Głogowie Pow. Tow. zal.	9981	31	35144	.	1456	21	2233	67	32910	96	1700		600	.	100	.	2200		.	
Gorlicach	69350	80	165009	56	14547	26	15177	55	164379	27	86943		52907	63	5469	35	85159	28	.	
Jaśle	29240	61	102789	85	3918	71	8884	6	97823	93	5200		3790	.	6500	.	2490		954	66
Kańczudze K. z.	4388	17	3283	85	101	01	357		3027	86	6000			.	50	.	5950		.	
Kolbuszowej	12372	69	13879	23	674	37	1152	96	13400	61	15120		7300	.	7900	.	14520		.	
Komarnie	21602	38	48695	14	1069	68	854	90	48929	9[illegible]	3000		170	.	200	.	3870		.	
Krakowie	73457	86	101613	98	5816	49	10711	10	96719	37	69687		21696	.	25173	.	66210		.	
Krakowcu St. zał.	4099	36	2100	43			847	83	1252	60	8607	31	553	80	50	.	9111	14	.	
Krynicy St. poż. i oszcz.	11180	03	27682	38	974	60	356	[illegible]8	28300	10	2500		2500	.	2500	.	2500		.	
Lwowie Pow. tow. z.	7125	92	15405	39	19	87	783	83	14641	43	34012	43		.	907	36	33105	47	.	
Milówce St. osz. i poż.	12389	75	29172	72	634	22	207	83	29499	10	500			.		.	500		.	
Nadwornej K. z.	14508	51	12727	99	4188	26	1017	32	15898	93	9189	66		.	463	.	8726	66	.	
Oświęcimie T. oszcz. i poż.	28120	10	80701	61	5316	43	6281		79737	04	6000		3000	.	3000	.	6000	.	.	
Pilźnie St. oszcz. i poż.	5226	55	10023	26	411		516	76	9917	50	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
Podgórzu St. poż. i oszcz.	40872	16	110765	76	4258	87	11942	69	10308[illegible]	94			3161	.		.	3161	.	.	
Przemyślu St. b.	25940	89	65502	89	5876	57	9444	65	61934	46	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
Radziechowie	45804	53	112750	58	4189	25	6894	41	110045	42				.				.	4448	49
Rozdole	8084	92	6140	58			46		6094	58	12077	19		.	30	.	12047	19	.	
Sędziszowie T.wz.kr.	16076	30	27087	41	1036	54	650	52	27473	43	10394	66	3658	90	2433	90	11619	66	.	
Sieniawie	12951	23	29553	88	69		1186	69	28427	14	1500			.	500	.	1000		.	
Stryju	29223	79	45321	34	1572	30	649	35	46244	29	1500			.		.	1500		.	
Tarnowie	46089	23	71263	14	3268	32	3056	15	71475	31	34448		12785	.	14595	.	32638		1097	31
Zakopanem	2582	55	2902	53	6	50	127	49	2781	54	20[illegible]0			.	550	.	1500			
Zaleszczykach	4182	17	3503	16	6				3509	16	.	.	.	.	.	.	.	.	1025	16
Złoczowie	48548	43	128827	16	3307	96	4666		127469	12	5000			.		.	5000		168	87
Żółkwi	24772	92	17927	94	680	63	309	26	18299	31	63475		4250	.	3150	.	64575		1681	43

Oszacowanie inwentarza razem z realnością ma jeszcze ten ujemny skutek, że odwleka rozpisanie licytacyi.

Skoro bowiem zajdzie wypadek, że jakikolwiek przedmiot do inwentarza wciągnięty, mylnie tam został wpisany, a wypadek taki bardzo łatwo zdarzyć się może, jeżeli pomiędzy inwentarzem znajdzie się jaki przedmiot cudzy, nie należący do właściciela realności i skoro co do własności tego mylnie do inwentarza wciągniętego przedmiotu rozpoczęty będzie spór sądowy, to oszacowanie przed prawomocnem tego sporu rozstrzygnięciem, nie będzie mogło przyjść do skutku.

Tak więc egzekucya na nieruchomości, już teraz bardzo utrudniona, jeszcze trudniejszą się staje, przez nakaz szacowania inwentarza gospodarczego razem z realnością.

Przedstawiwszy w streszczeniu najważniejsze postanowienia noweli egzekucyjnéj przystąpimy do podania dosłownego jéj tekstu w następnym numerze naszego pisma. (C. d. n.).

Lustracye Towarzystw.

Towarzystwo handlu skór w Sędziszowie.

Majątek Towarzystwa z dnia 30. listopada 1887.:

Stan czynny:

Inwentarz	109 zł.	96 ct.
Tow. wzaj. kred. w Sędziszowie	711 „	10 „
do przeniesienia. .	821 zł.	06 ct.

za miesiąc Styczeń 1888.

Saldo odsetek z końcem miesiąca zł.	ct.	Reszta pozycyi stanu biernego z końcem miesiąca zł.	ct	Stan czynny: Pożyczki udzielone: Stan na początku miesiąca zł.	ct	Spłacono w ciągu miesiąca zł.	ct.	Udzielono w ciągu miesiąca zł.	ct	Stan z końcem miesiąca zł.	ct	Koszta założ., ruchomości i adm. z końcem miesiąca zł.	ct	Reszta pozycyi stanu czynnego z końcem miesiąca zł.	ct.	Gotówka z końcem miesiąca zł.	ct.
105	17	.	.	14856	43	3419	62	3656	.	15092	81	27	02	.	.	514	.
703	57	1819	46	84923	19	3563	98	1601	73	82960	94	561	08	6632	88	4487	13
2970	88	5438	30	260468	51	17490	49	17705	.	260683	02	191	28	18737	.	230	37
4320	51	1801	28	51053	38	1238	52	2400	.	52214	86	1319	70	2994	40	2325	99
22	38	2219	31	125728	45	25231	67	25342	23	125839	03	1181	49	7470	11	2993	67
2710	28	17503	78	218239	63	26929	79	26781	13	218090	97	1371	65	19775	31	1797	28
797	24	1146	72	44890	77	3607	37	3716	.	44999	40	135	.	47	53	1857	30
4686	51	8532	72	292435	35	63032	54	64240	18	293642	99	511	11	35825	29	2129	19
2580	35	2993	10	131146		17209	.	20640	.	134577	.	223	82	68	89	1212	94
473	14	210	98	10359	14	59	54	25	.	10324	60	174	17	8506	27	45	11
.	.	498	93	40782	50	3869	35	1470	.	38383	15	65	95	1124	19	1218	97
2652	96	4913	46	68083	94	4706	26	4449	.	67826	68	2870	84	10185	75	1085	45
2992	10	6814	37	246101	69	87566	51	77282	.	236116	58	1153	62	9430	58	5492	92
.	.	.	.	12272	60	429	.	319	.	12162	69	250	.	1808	12	242	29
875	90	1119	01	41743	53	644	.	1080	.	42179	53	337	60	894	70	563	31
.	.	.	.	50077	20	2017	30	3767	.	51826	90	134	40	2436	06	475	46
.	.	1330	89	41650	55	3344	06	3359	.	41665	49	313	93	1113	42	626	91
3985	50	2521	48	35747	55	7076	39	6481	.	35152	16	1435	21	4214	58	4839	13
1910	49	1773	07	110108		1518	.	2100	.	110690	.	304	96	3376	99	3168	75
194	36	291	03	15202	.	2133	.	1799	.	14868	.	164	18	312	79	284	47
5806	40	.	.	151603	50	23249	20	18673	.	147027	06	2997	06	44	09	2855	05
1479	19	3865	24	79930	95	28337	84	27289	77	78892	88	869	64	6648	41	7318	85
1017	59	8081	42	165379	10	14460	71	14912	.	165810	39	317	14	2544	54	725	38
.	.	218	57	20518	57	177	44	75	.	20416	13	704	41	5064	40	260	32
218	79	4438	04	51842	36	5449	94	7513	96	53905	78	358	63	1932	51	3629	30
3367	32	774	40	43527	36	972	61	283	.	42837	75	2467	38	849	48	365	48
823	34	3716	75	67919	90	4241	60	3362	.	67040	30	519	45	9243	47	4652	06
621	46	3444	37	148992	50	33907	.	34543	90	149629	40	822	40	3360	51	1553	38
143	40	93	11	6617	.	195	.	35	.	6457	.	225	75	401	11	16	74
326	16	103	02	8647	01	551	01	100	.	8195	97	236	46	.	.	693	24
4174	55	2198	34	174982	98	6242	10	4771	.	173511	.	4006	61	8571	41	1469	41
70	67	1248	36	105065	61	8335	61	7857	.	104587	58	2871	07	1298	40	1890	64

z przeniesienia .	821 zł. 06 ct.
Saldo odsetek	277 „ 41 „
Udział w Tow. kr. dla b. i prz. w Tarnowie	150 „ — „
Koszta założenia . . .	85 „ 64 „
Rk. magazynu	4.079 „ 37 „
Rk. dłużników	1.728 „ 83 „
Koszta administracyi . .	317 „ 05 „
Kasa	135 „ 29 „
razem .	7.594 zł. 65 ct.

Stan bierny:

Wpisowe	5 zł. — ct.
Udziały	1.147 „ 85 „
Tow. kr. dla han. i prz. w Tarnowie	350 „ — „
Ozlasz Spiro w Rzeszowie .	50 „ 57 „
do przeniesienia .	1.553 zł. 42 ct.

z przeniesienia .	1.553 zł. 42 ct.
Huber Wolf w Peszcie .	311 „ 57 „
Tow. zal. i kred. w Rzeszowie .	800 „ — „
Fondusz rezerwowy . . .	271 „ 84 „
Wydział krajowy . . .	800 „ — „
Abelles we Wiedniu . .	1.057 „ 82 „
Kasa oszczędności w Tarnowie .	1.800 „ — „
Bank krajowy	1.000 „ — „
razem .	7.594 zł. 65 ct.

Członków liczy Towarzystwo 33.

Liczba członków wzrosła w r. b. o 3. Udziały członków, z zawodu, szewców wzrastają zwolna i przeważnie nie są jeszcze wniesione do wysokości najniższego udziału statutem ustanowionego. 3 najwyższe udziały wynoszą 287 zł. 50 ct., 230 zł. i 150 zł.

Dywidendę za pierwsze półtora roku łącznie (1885. i 1886.) wypłacono w wysokości 10%.

Dywidenda wypłaconą została niezgodnie z postanowieniem statutu nawet od udziałów w ostatnim miesiącu 1886. r. wniesionych, z krzywdą tych członków, których udziały znajdywały się cały rok w obrocie Towarzystwa.

Fundusz rezerwowy pochodzi z wpływów tytułem wpisowego 1 zł., które to wpływy dopiero z końcem roku sumarycznie do funduszu rezerwowego się przenosi, tudzież z 20% czystego zysku. Fundusz ten wynosi obecnie 23·7% udziałów i 3·5% kapitału obrotowego, a znajduje się obecnie w obrocie kasowym.

Długi Towarzystwa zaciągnięte do obrotu, pochodzą od:

Wydz. kraj. na akt notar. za opł.	3% z dołu	.	800 zł.
Banku kraj. na akt notar za opł.	5% z góry	.	1.000 „
T. zal. i kr. w Rzeszowie na weks	„ 7%	„ .	800 „
T. kr. dla h. i p. w Tarnowie	„ „ 6%	„ .	350 „
Kasy oszczęd. w Tarnowie	„ „ 7%	„ .	1.800 „
	łącznie	.	4 750 zł

Spłata długów odbywa się prawidłowo i regularnie.

Ewidencyę terminów płatności prowadzi się w osobnym podręczniku.

Długi za towary pochodzą od:

Handlu skór Spiro w Rzeszowie .	. 50 zł.	57 ct.
Handlu skór Huber Wolf w Peszcie	. 311 „	57 „
Handlu skór Abelles Ignacy w Wiedniu	1.057 „	82 „
łącznie	. 1.419 zł.	96 ct.

Towary sprowadza Towarzystwo albo za gotówkę, w którym to wypadku fabryki i składy przyznają 2% akonto, albo też za spłatą wekslem 4ro-miesięcznym, przyczem towary zakupione liczone bywają po cenach fabrycznych.

Kredyta, które obecnie wynoszą sumę 1.728 zł. 83 ct. w 20 pozycyach, w zasadzie udziela Towarzystwo członkom w kwotach od 25 do 200 zł. Akredytacya członków jest jednakże powiększej części przekroczona i najwyższa pozycya wynosi kwotę 313 zł. 99 ct. Za przekroczeria kredytu atoli odpowiedzialny został magazynier, a długi członków redukują się obecnie stopniowo do wysokości wymienionego kredytu dla każdego z osobna

Kredyta członków pokryte są skryptami, które co do formy podpisów i treści potrzebują uzupełnienia. W zasadzie kredyta w stosunku do majątku członków nie są za wysokie, a w wypadkach, gdy kredyt osobisty członka nie wystarcza jego wymogom, żąda Towarzystwo odpowiedniego zabezpieczenia przez poręczycieli lub też przez złożenie do depozytu Towarzystwa gotowego zapasu obuwia.

Towarzystwo miało dotychczas tylko jedną sprawę egzekucyjną na kwotę 90 zł., która została w zupełności ściągniętą.

Syndykiem Towarzystwa jest Dr. Ujejski w Ropczycach, któremu Towarzystwo jako wynagrodzenie wypłaca przyznane koszta sądowe.

Wartość magazynu wykazana bilansem surowym przedstawia tylko różnicę między wartością towaru zakupionego po cenie zakupna, a towarem sprzedanym po cenie rozsprzedaży. Ponieważ atoli Towarzystwo pobiera przy sprzedaży towarów 7—10% nadwyżki, przeto magazyn należycie uposażony, przedstawia w rzeczywistości znacznie większą wartość, a nadwyżka obliczona przy inwenturze z końcem roku, stanowić będzie zysk brutto do rachunku „strat i zysków". Zysk ten ze wszystkich pojedyńczych artykułów z osobna wypośrodkowany zostanie. Magazynier utrzymuje dokładną ewidencyę wszystkich nabytych i sprzedanych artykułów pod względem ilości, jakości i wartości. Próbne obliczenie i przeważenie pojedyńczych artykułów, wykazało zupełną zgodność z zapiskami księgi magazyniera. Towary w magazynie są uporządkowane wzorowo i każda sztuka według numeru i nazwy, tudzież ceny rozsprzedaży, w księgach znajduje się zapisana. Magazynier nie jest kaucyonowany, posiada jednakże znaczny majątek i reputacyę uczciwego człowieka, co daje rękojmię rzetelnego i prawidłowego zawiadowstwa powierzonymi towarami. Pod względem rozsprzedaży towarów, ewidencya prowadzi się dokładnie, a zapiski magazyniera wykazują zupełną zgodność z księgą towarów.

Towarzystwo posiada własny sklep o dwu dobrze urządzonych ubikacyach, atoli biuro znajduje się na razie w lokalnościach Towarzystwa wzajemnego kredytu w Sędziszowie.

Koszta administracyi wynosiły w jednym roku kwotę ogólną 275 zł. 18 ct., a mianowicie płaca magazyniera 180 zł., reszta zaś bieżące wydatki administracyjne.

Kasa zawierała zgodną z księgami gotówkę w kwocie 135 zł. 29 ct.

Na ogólną liczbę 33 członków, jest 19 szewców, a resztę członków stanowią ludzie dobréj woli, którzy złożyli znaczne udziały, i przystąpili do Towarzystwa tylko w celu podniesienia téj instytucyi.

Sędziszów dnia 4. grudnia 1887.

Adolf Kornberger
lustrator związkowy.

Bilanse stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych za r. 1887.

7. Tarnów. Towarzystwo zaliczkowe. *a) Rachunek strat i zysków.* Zyski: procenta pobrane w r. 1887. 14.457·30, procenta należne 1.383·34, procenta zapłacone za r. 1888. 197·63; razem 16.038·27. Straty: procenta wypłacone w r. 1887. 7.277·68, procenta pobrane na r.

1888. 1.251·34, procenta niewypłacone za r. 1887. 193·66, koszta administracyi 3.193 79, podatek i należytości pośrednie 677·43, czysty zysk 3 444·37; razem 16.038·27. *b) Bilans.* Stan czynny: gotówka 3.519·75, pożyczki na weksle 102.214 86, pożyczki na skrypta 46.747 64, procenta należne 1.383·34, procenta zapłacone za r 1888, 197·63, koszta administracyi 300·—, koszta zwrotne 1.147·16, udział w Towarzystwie handlu skór 100·—, lokacya funduszu rezerwowego 2 082·—; razem 157.722 38. Stan bierny: udziały 34.596 55, fundusz rezerwowy 10.297 86, wkładki oszczędności 71.263·15, reeskont weksli 34.448·—, rachunek Banku krajowego 1 410 25, procenta pobrane na r. 1888. 1.251 34, procenta niewypłacone za r. 1887. 193·66, rezerwa strat 817·20; czysty zysk 3.444 37; razem 157 722·38. Ilość członków 1.117.

8. Gliniany. Towarzystwo zaliczkowe. *a) Rachunek strat i zysków.* Zyski: z rachunku odsetek 10.856·92, z rachunku zysku za r. 1886. 7·55, z rachunku efektów 5·—; razem 10.869·47. Straty: z rachunku kosztów urządzenia 66·57, z rachunku kosztów procesowych 40·23, z rachunku kosztów administracyi 3.112 99, czysty zysk 7.649·68; razem 10.869 47. *b) Bilans.* Stan czynny: pożyczki 218.239 63, odsetki 174·09, koszta urządzenia 599 13, koszta administracyi 326 39, wartość nieruchomości 5,032·41, efekta 10.461·50, koszta procesowe 3.052·06, lokacya 1.000.—, kupony 175·53, gotówka 1.422·61; razem 240.483·35. Stan bierny: udziały 69.989 72, wkładki na rachunek bieżący 96.288·30, długi zaciągnięte 42 680·96, odsetki 1.929 93, fundusz rezerwowy 12.471·58, depozyta 278 25, z rachunku lombardu 8.147·—, Bank krajowy 1.047·93, czysty zysk 7.649 68; razem 240.483·35. Ogólny obrót kasowy 1,214.938 64.

9. Gorlice. Towarzystwo zaliczkowe. *Bilans.* Stan czynny: pożyczki 292.435·35, odsetki zapłacone od reeskontu 215·87, odsetki zaległe 5.536·22, odsetki od długu hipot. 36·36, inwentarz 300·—, administracya 180·—, realność Towarzystwa 11.700·—, efekta 10.713 59, zaliczki procesowe 392·—, realność egzekwow. 6.504·86, rachunek różnych 700·—, gotówka 5.523·78; razem 334.238 03. Stan bierny: udziały 57.574·90, wkładki na rachunek bieżący 165.009·56, wierzyciele 86.943·—, odsetki naprzód pobrane 3.690·—, fundusz rezerwowy 11.642·99, dług hipoteczny 2.180 54, rachunek różnych 938 87, odsetki od rachunku bieżącego należne 584 08, rezerwa strat 998·48. czysty zysk 4.675·18; razem 334.228·03. Ogólny obrót kasowy 2,929.235·07.

10. Krakowiec. Stowarzyszenie zaliczkowe. *a) Rachunek strat i zysków.* Zyski: z rachunku odsetek 906·60. Straty: z rachunku kosztów urządzenia i ruchomości 3·25, z rachunku kosztów administracyi i podatków 737·65, z rachunku strat i zysków z r. 1886. 103·38, z rachunku różnic inwentarzy 45·61, czysty zysk 16·71; razem 906 60. *b) Bilans.* Stan czynny: pożyczki 12.272·69, odsetki naprzód zapłacone 96·75, odsetki zaległe (zwłoki) 789·85, koszta ruchomości i druki 200·—, zaliczki procesowe 258·24, lokacya 907·83, gotówka 381·44; razem 14.906·80. Stan bierny: udziały 3.273·57, wkładki na rachunek bieżący 2 100·43, długi zaciągnięte 8.607·34, odsetki naprzód pobrane 72·96, fundusz rezerwowy 835·79, czysty zysk 16·71; razem 14 906·80. Liczba członków 292.

11. Biecz. Towarzystwo wzajemnego kredytu. *a) Rachunek strat i zysków.* Zyski: z rachunku odsetek 1.741·06, z rachunku strat i zysków z r. 1886. 22 62; razem 1.763·68. Straty: z rachunku kosztów administracyi 1.049·63, czysty zysk 714 05; razem 1.763·68. *b) Bilans.* Stan czynny: pożyczki 46.074·68, odsetki naprzód zapłacone 11·11, odsetki zwłoki 254 94, koszta założenia 538·97, koszta administracyi 121·25, zaliczki procesowe 102·86, zaliczki na płacę 177·—, conto pro diverse 77·29, lokacye 13·23, gotówka 614·28; razem 47.985 61. Stan bierny: udziały 9.193 05, wkładki oszczędności 25.639 93, długi Towarzystwa 9.401·—, odsetki naprzód pobrane 822·67, odsetki należne za r. 1887. 635·25, fundusz rezerwowy 513·31, rachunek Banku krajowego 1.066·35, czysty zysk 714·05; razem 47 985·61. Ogólny ruch kasowy 400.403·54.

12. Strzyżów. Towarzystwo zaliczkowe i kredytowe. *a) Rachunek strat i zysków.* Zyski: z rachunku odsetek 1.966 48. Straty: zarząd 389·91, zużycie inwentarza 6 14, czysty zysk 1.570·43; razem 1.966·48. *b) Bilans.* Stan czynny: gotówka 1.648·81, pożyczki na skrypta i weksle 69.161·—, ruchomości 55 29, odsetki należne do końca r. 1887. 2.217·93, odsetki naprzód zapłacone na r. 1888. 14·20, zaliczki na koszta procesowe 226·38; razem 73.323·61. Stan bierny: udziały 8.102·52, wkładki oszczędności 57.615·77, fundusz rezerwowy 3 794 15, fundusz na pokrycie wątpliwych pozycyi 3·43, Bank krajowy 2.000·—, odsetki pobrane za r. 1888. 237·31, czysty zysk 1 570·43; razem 73.323·61.

13. Podgórze. Stowarzyszenie pożyczkowe i oszczędności „Wzajemna pomoc“. *a) Rachunek strat i zysków.* Zyski: z rachunku odsetek 5.405 67. Straty: z rachunku administracyi 2.293·11, z rachunku kosztów założenia i urządzenia 42·71, czysty zysk 3.069·85; razem 5.405·67 *b) Bilans.* Stan czynny: pożyczki udzielone 127 415·97, lokacya 24.187·53, koszta założenia i urządzenia 384·42, koszta prawne i zwrotne 1.885·71, udział w Towarzystwie zaliczkowem lwowskiem 44·09, gotówka 2.823·47; razem 156.741·19. Stan bierny: udziały 34 305·95, wkładki oszczędności 110.765·76, fundusz rezerwowy 5 529 71, procenta pobrane na r. 1888. 1.703·24, fundusz strat 1.067·66, rezerwa podatkowa

181·18, fundusz dyspozycyjny 117·84, **czysty zysk** 3.069·85; razem 156.741·19. Ilość członków 1.966. Ogólny ruch kasowy 648.185·76.

14. Cieszyn. Pierwsze Towarzystwo produkcyjne krawców. *b) Bilans.* **Stan czynny:** gotówka 292·29, wierzytelności 31.223·37, lokacya w Towarzystwie zaliczkowem 689·35, koszta urządzenia 140·—, zapas gotowych robót podług ceny sprzedaży 1.105·—, zapas towarów podług ceny zakupna 10.816·54; razem 44.266·55. **Stan bierny:** fundusz rezerwowy 6.019·38, fundusz zapomogi chorych 716·18, udziały członków 8.396·73, długi Towarzystwa 27.874·66, niepodniesiona dywidenda za r. 1886. 49·71, odsetki należne 460·61, **czysty zysk** 749·28; razem 44.266·55. Ilość członków 25. Ogólny obrót kasowy 67.543·30.

15. Przemyśl. Stowarzyszenie bankowe dla handlu i przemysłu. *a) Rachunek strat i zysków.* **Zyski:** zysk przeniesiony z roku 1886. 11·95, odsetki pobrane 4.006·70; razem 4.018·65. **Straty:** koszta administracyi 1.842·95, zużycie ruchomości 34·30, amortyzacya kosztów założenia 35·—, rezerwa podatkowa 200·—, strata na wekslu 100·—, **czysty zysk** 1.806·40; razem 4.018·65. *b) Bilans.* **Stan czynny:** gotówka 9.375·30, pożyczki na weksle 74.971·61, pożyczki na papiery wartościowe 4.959·34, ruchomości 250·—, koszta założenia 50·—, różni dłużnicy 4.666·06, efekta funduszu rezerwowego 1.993·—; razem 96.265·31. **Stan bierny:** udziały 23.350·—, fundusz rezerwowy 2.274·89, wkładki na rachunek bieżący 65.502·64, wierzyciele 1.620·06, odsetki naprzód pobrane 826·22, dywidenda niepodniesiona 335·10, rezerwa podatkowa 550·—, **czysty zysk** 1.806·40; razem 96.265·31.

Od administracyi.

Niniejszém upraszamy tych P. T. prenumeratorów, którzy prenumeraty za rok bieżący nie zapłacili, ażeby należytość tę przesłali jak najspieszniéj pod adresem **Administracyi „Związku“.**

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: *Władysław Terenkoczy.* Z I. Związkowej Drukarni we Lwowie, Hotel Żorża.